

Turkish Studies

Educational Sciences

Volume 13/27, Fall 2018, p. 737-762

DOI: 10.7827/TurkishStudies.14438

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: Kasım 2018

✓ Accepted/Kabul: Aralık 2018

✍ Referees/Hakemler: Doç. Dr. Alpaslan OKUR - Doç. Dr. Gökhan ARI

This article was checked by iThenticate.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN YAZMAYA YÖNELİK YETERLİLİK ALGISINA, TUTUMUNA VE YARATICI YAZMA BAŞARISINA YARATICI YAZMA ÇALIŞMALARININ ETKİSİ*

Gökçen GÖÇEN**

ÖZET

Yazma, yalnızca dile getirilmek istenenin kağıda aktarılması değildir. Yazma becerisi aynı zamanda kişinin kendini doğru ifade edebilmesi; fikirlerini, duygularını ve hayal dünyasını etkili bir şekilde başkalarıyla paylaşabilmesi için ihtiyaç duyulan bir beceridir. Okullarda yazma becerisine gereken önemin verilmemesi, öğrenenlerin yazma becerisine değer vermemesine ve yazma eylemini sevmemesine neden olmaktadır. Biçim ve ürün odaklı yazma çalışmalarıyla da öğrenenlere yazma becerisini sevdirmek mümkün olmamaktadır. Yaratıcı yazma çalışmaları, öğrenenlerin yazma eylemini sevmesi için öğretmenlere bir fırsat sağlamaktadır. Yaratıcı yazma çalışmalarıyla öğrenenlerin hayal gücünü geliştirmek, onların özgün ürünler ortaya koymasına yardımcı olmak ve en önemlisi öğrenenlerin yazarken eğlenmesini sağlamak hedeflenmektedir. Genel olarak yazma, özel olarak da yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf içinde gerçekleştirilebilmesi için öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Bu görevlerin yerine getirilebilmesi için öğretmenlerin de yazma becerilerinin gelişmiş olması ve süreç temelli yazma, yaratıcı yazma gibi konularda bilgi sahibi olması gerekmektedir. Bu gerekçeyle, sınıf öğretmenlerinin yazma yeterliliği algısını, yazma tutumlarını ve yaratıcı yazma başarılarını incelemek ve bunlara yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada, tek gruplu öntest-sontest deney deseni kullanılmıştır. Araştırmada 44 sınıf öğretmeni örneklem olarak yer almıştır. Araştırma verileri, 30 saat süren yaratıcı yazma uygulamalarından önce ve sonra Yazma Yeterliliği Algısı Anketi, "Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği" (Temizkan ve Sallabaş, 2009) ve

* Bu çalışma, TÜBİTAK tarafından desteklenen 118B232 numaralı, "Yazdıkça Yazıyorum" başlıklı TÜBİTAK 4004-Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları projesinin sonuçlarından bir bölümünü içermektedir.

** Dr. Öğr. Üyesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü, E-posta: gokcengocen@gmail.com

Yazılı Ürün Elde Etme Sorusu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde ortalama, standart sapma, t-testi gibi istatistiksel çözümler ve “Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)” (Susar Kırmızı, 2008) kullanılmıştır. Araştırma sonunda, yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazma hevesine, yazma sevgisine, yazma kaygısı hissetmemesine ve yazma becerilerini geliştirmelerine olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Ayrıca, yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik tutumunu ve yaratıcı yazma akademik başarısını olumlu olarak etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Yazma Eğitimi, Yaratıcı Yazma, Yazma Tutumu, Yazma Başarısı

THE EFFECT OF CREATIVE WRITING ACTIVITIES OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS ON THEIR PERCEIVED COMPETENCE AND ATTITUDE TOWARDS WRITING AND SUCCESS IN CREATIVE WRITING

ABSTRACT

Writing is not solely transferring thoughts on paper. Writing is a skill that is required by one to express himself/herself appropriately and share his/her thoughts, feelings and imagination effectively with others. The fact that writing skills are not emphasized enough in schools leads learners to underestimate writing skills and dislike related practices. However, employing form and product-oriented writing practices will not make learners like writing. Creative writing activities, on the other hand, give teachers an opportunity to make their learners favor writing. The aim of creative writing activities is to improve learners' imagination, help them create authentic products and more importantly to let them have fun while writing. Having writing activities, specifically creative writing, heavily depends on teachers. Teachers need to have improved their writing skills and to have learnt about process-oriented writing and creative writing. Therefore, this study aims to analyze primary school teachers' perceived competence and attitude towards writing and their success in creative writing, and to reveal the effect of creative writing activities on the three points mentioned previously. The study employs the one group pretest-posttest design. The sample group is composed of 44 primary school teachers. The data was collected through Perceived Writing Competence Questionnaire, “The Attitude Scale Related to Writing Activities” (Temizkan and Sallabaş, 2009) and a Prompt for Eliciting Writing Product. In order to analyze the data, statistical tools such as mean, standard deviation, t-test have been employed along with a set of criteria named “Evaluation Criteria Form for Creative Writing” (Susar Kırmızı, 2008). The results reveal that creative writing practices have positive effect on primary school teachers' enthusiasm and liking for writing, on the improvement of their writing skills and on decreasing writing anxiety. In addition, it has been concluded that creative writing practices affect primary school teachers' attitudes toward writing and academic success in creative writing positively.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Creative writing techniques are among the ones that offer learners opportunities such as dreaming, writing about their dreams and ideas freely, being active in the process of writing, having fun while writing and being original with content.

There are some researches that study the effects of creative writing techniques on learners' attitudes towards writing and on their success in writing. These researches emphasize the effect of creative writing studies on developing positive attitudes towards writing and increasing writing success. One of the factors that will help students in their attitudes and achievements about creative writing is the teachers. As Maltepe (2006, p. 638) states, "The most important objective of creative writing activities is to enable students to express their feelings and thoughts in a unique, fluent, interesting way instead of having boring, repetitive, monotonous writing activities. The most important task in accomplishing this aim belongs to the teacher.". For this reason, teachers' perceptions, attitudes and achievements of writing competence and the effects of creative writing on these should be examined. It is important to change the attitudes of teachers towards writing and to improve their perception of competence and success in order to be able to help learners. As Temizkan (2010, p. 636) stated, this importance is better understood when it is considered that the most important role of the teacher in creative writing activities is to guide the students and participate in the writing activities with them. When the studies on this subject are examined, no studies where creative writing techniques were applied to teachers and results were analyzed have been found, except for the ones aimed at getting the opinions of the teachers about creative writing techniques, their implementation and creative writing process. Working with teachers before students also creates an important need to reach and improve learners.

The problem sentence of the study with the mentioned importance and need is as follows: "What is the impact of creative writing studies on elementary school teachers' attitudes and perceptions of writing competence as well as their success in creative writing?". In this study, it is aimed to determine the effect of creative writing studies on elementary school teachers' attitudes and perceptions of writing competence and their success in creative writing.

The questions asked within the scope of the research are:

- What is the effect of creative writing techniques on elementary school teachers' perception of writing competence?
- What is the effect of creative writing techniques on elementary school teachers' attitudes towards writing?
- What is the effect of creative writing on elementary school teachers' success in creative writing?

Method

The study employs the one group pretest-posttest design. Within the scope of the research, pre-test application was carried out with the

participants. Then, between June 26 and July 1, 2018, a total of 15 creative writing workshops (30 hours) were held. The data collection process was completed by applying the same data collection tools as post-test. The sample group is composed of 44 primary school teachers. The data was collected through Perceived Writing Competence Questionnaire, "The Attitude Scale Related to Writing Activities" (Temizkan and Sallabaş, 2009) and a Prompt for Eliciting Writing Product. In order to analyze the data, statistical tools such as mean, standard deviation, t-test have been employed along with a set of criteria named "Evaluation Criteria Form for Creative Writing" (Susar Kırmızı, 2008).

Findings

The findings indicate that creative writing techniques have a positive effect on elementary school teachers' perception towards writing competence. These effects include: Creative writing techniques have been influential in increasing the enthusiasm of elementary school teachers for writing. It has been seen that creative writing techniques have a positive effect on teachers' liking to write. Creative writing techniques have helped elementary school teachers to feel less concerned about writing. Elementary school teachers stated that their writing skills were improved after participating in creative writing activities. Within the scope of the research, the effect of creative writing techniques on the attitudes of teachers towards writing was also examined. As a result of the creative writing activities, the attitudes of the teachers towards writing have developed positively. In the scope of the research, the effects of creative writing techniques on the creative writing success of the elementary school teachers were examined. As a result of the creative writing activities, elementary school teachers' scores on texts they created increased significantly. The reason for this increase is that there are more elements of creative writing such as imagination, original and different metaphors in the texts written by the teachers after the implementation.

Conclusion, Discussion and Suggestions

The research reveals that creative writing techniques have a positive effect on classroom teachers' writing enthusiasm, liking for writing, writing anxiety, writing skills, attitudes towards writing and success in creative writing.

According to the results, the scores of the teachers on the scale item concerning the attractiveness of writing activities increased significantly. It was observed that considering the results from the scale items, there was a positive change in the opinions of the teachers on the unnecessary and boringness of writing. It is also seen that teachers' opinions on the fact that they did not like writing because they could not write well have changed significantly after the implementation of creative writing activities. In addition, the scores teachers received from the scale item asking if they like writing constantly and are happy to write for a certain amount of time every day increased significantly after creative writing activities. It is seen that the opinions expressed by the teachers in the related scale item asking if they hate writing have also been positively changed after the implementation. Additionally, after the implementation, it was observed that the scores of the teachers on the item where they expressed if they found relief from their troubles increased significantly. The teachers also scored significantly higher on

the scale item concerning teachers' belief in the fact that they can write well. The meaningful and positive change seen in the texts produced by the elementary school teachers is also seen in the scale items related to writing and creative writing. After the implementation of creative writing activities, it is seen that the teachers' scores on the items related to the fact that writing activities improve one's intellectual capacity, imagination, multidimensional thinking skills, and the ability to analyze, synthesize and interpret have increased significantly.

It has been concluded that creative writing techniques have a positive effect on the cognitive and affective characteristics of the elementary school teachers related to writing and creative writing. In this sense, it can be said that the studies to be done in order to develop the writing and creative writing skills of the learners in schools should start with the teachers. It is initially necessary for the teachers themselves to be learnt about creative writing techniques and to be able to implement them in class. Teachers who have the willingness to write, love to write, do not have writing anxiety, and who rely on their writing skills will be more positive in their approach to learners.

Keywords: Turkish Language Education, Teaching Writing, Creative Writing, Writing Attitude, Writing Success.

1. Giriş

Dört temel dil becerisi arasında yer alan ve anlatma becerilerinden biri olan yazma, insanın kendini anlatmasında etkili araçlardan biridir. Yazma, zihinde var olan duyguların, düşüncelerin, isteklerin, olayların, hayallerin, bilgilerin ya da deneyimlerin belli kurallara uyularak, seçilen konuyla ilgili olarak planlanıp dilin kurallarına uygun bir biçimde çeşitli etkinliklerle ve farklı semboller aracılığıyla anlatılmasıdır, aktarılmasıdır ya da yazıya dökülmesidir (Ağca, 1999; Arı, 2010; Calp, 2013; Güneş, 2013; Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010; Tekşan, 2013). Böylelikle yazma eylemi, zihindekilerin başkalarına, yarınlara ulaştırılmasıyla kalıcılığın sağlanmasına imkân vermektedir (Aktaş ve Gündüz, 2004: 57).

Bir süreç olarak ele alındığında yazma, Temizkan ve Yalçınkaya'ya (2013: 82) göre, zihinde tasarlananların an itibariyle kalemin ucuna geldiği gibi anlatılması değil; zengin bir arka plana sahip olan uğraştırıcı bir etkinliktir. Yazma etkinliği zihinde ilişkili olan birçok cümlenin dilbilgisi kurallarına uygun olarak art arda sıralanması gereken uzun süreli bir süreçtir (Ungan, 2007: 462).

Yazma becerisinin dört temel dil becerisi içinde en zor ve en son gelişen, diğer dil becerilerine göre daha yavaş ilerleyen dil becerisi olmasının (Demir, 2011; Karatay, 2011; Temizkan ve Yalçınkaya, 2013; Şahin, 2016) yanında öğrenenlerin de öğrenme sürecinde güçlük yaşadığı dil becerilerinden biridir (Bayat, 2014: 1123). Yazma becerisinin genel olarak "zor" bir beceri olarak algılanmasında öğretim sürecinde öğretmenler tarafından yazmaya verilen önem ve yazma becerisinin öğretim sürecine bir etkinlik olarak nasıl dâhil edildiği etkilidir.

Uzun bir zaman geleneksel bir yaklaşımla öğretime dâhil edilen yazma çalışmalarının da geleneksel bir hâl almış olduğu söylenebilir. Koçyiğit ve Sefer'in (2005: 2) belirtmiş olduğu gibi geleneksel yazma etkinliklerinde, öğrenenlerden duygu ve düşüncelerini önceden belirlenmiş bir sıra içinde ve yazılı anlatım kurallarına sıkı sıkıya bağlı olarak anlatmalarının istenmesi, yazılı anlatım çalışmalarının içeriğinin zenginleştirilememesine neden olmuştur. Yazılı anlatım çalışmalarının içeriğinin zenginleştirilememesi, öğrenenlerin yazılı anlatımlarında benzer içerikler oluşturmalarına sebep olmaktadır. Ayrıca, yazmaya başlamadan önce öğretmen tarafından planan yazma çalışmaları, öğrenenlerin orijinal fikirler ortaya koymasını engellemektedir (Calp, 2013: 893). Böyle olunca da

Oral'ın (2014: 7) belirttiği gibi yazma, öğrenenler tarafından cazip bir etkinlik olarak görülmemektedir.

Yazma çalışmalarında, öğrenenin önceden belirlenmiş bir iletiye yönelik bir içerik oluşturması beklendiğinden, öğrenenin anlatımına sınır koyularak, öğrenenin yazısına kendinden bir şeyler katma, kendi imzasını atma şansı tanınmamaktadır (Korkmaz, 2015; Zorbaz, 2010). Bu da ortaya çıkan yazıların, özgünlükten yoksun olmasına neden olmaktadır (Akkaya, 2011: 312). Dolayısıyla öğrenenler, yazı yazmanın herkeste var olmayan bir yetenek olduğuna yönelik yanlış bir algıya ve yazmaya karşı olumsuz bir tutuma sahip olmaktadır (Karatay, 2011: 1031). Yazılı anlatım sürecinde, içeriğin hayal dünyasıyla beslenmesi, özgün olması gibi süreçlerin ihmal edilmesi öğrenenlerin ne yazdığından daha çok nasıl yazdığına odaklanılmasına sebep olmaktadır. Nasıl yazıldığı noktasında ise Oral'a (2014: 7-8) göre sıkı kurallara bağlı olma, kağıt temizliği, harflerin çizilişi ve düzgünlüğü gibi etkenler öğrenenlerin dikkatini şekle yöneltmektedir. Yazma aşamasında anlatım ve dilbilgisi kuralları önemli olsa da kağıdın görüntüsünün kurallara bağlı olması, şekle sıkı sıkıya bağlı kalma, yazının okunaklı olması gibi koşullar öğrenenin yazmaya istekli olmasına olumsuz etki yapabilmekte; yazma eyleminin öğrenenler tarafından sevilmemesine neden olmaktadır (Oral, 2014; Susar Kırmızı, 2015). Öğrenenlerin yazmaktan sıkıldığı ve yazmaya karşı isteksiz olduğu (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010: 205) biliniyorken iletişi önceden belirlenen bilgi verici metinlerin ya da kalıp ifadelerin açıklanmasına yönelik metinlerin yazılmasını isteyerek ve kurallardan oluşan koşullar listesi sunarak öğrenenlere Tonyalı'nın (2010: 52) belirttiği gibi yazmayı sevdirmek mümkün değildir. Sevdiremeyen yazma çalışmaları karşısında öğrenenler yazmayı sadece ders esnasında gerçekleşen bir etkinlik olarak görmekte, yazmak için motive olmak yerine yazma çalışmalarından kaçmakta, yazmaya karşı olumsuz tutum geliştirmekte ve bunların sonucunda da yazmayı zor, başarılamayacak ve kendisinin de başarısız olduğu bir beceri olarak algılamaktadır (Demir, 2011; Korkmaz, 2015; Maltepe, 2006; Susar Kırmızı, 2009).

Tüm bunların yanında aslında yazma çalışmaları, Susar Kırmızı'nın (2008: 258) belirttiği gibi "dar bir alana sıkıştırılamayacak kadar kapsamlı hatta kendi başına yaratıcılığı geliştirici özel bir çalışma alanıdır". Bu çalışma alanı kurallarla değil hayal gücünün ve içeriğin önemiyle desteklenmelidir (Susar Kırmızı, 2015: 96) ve öğrenenin kendine özgü düşüncelerini, hayata dair çözümlerini, yaratıcılığını kullanarak çeşitli sentezler oluşturabileceği (Zorbaz, 2010: 3) bir etkinlik olmalıdır. Öğrenenler de yazmayı keyif alarak yapacakları bir uğraş ve alışkanlık olarak (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010: 205) görmeli ve duygularını, düşüncelerini hayal gücünü kullanarak özgürce kâğıda dökmelidirler (Oral, 2014: 7-8). Öğrenenlere hayal kurma, içeriğe hazırlık yapma, içeriği oluştururken fikir ve hayallerini özgürce kâğıda dökme, yazma sürecinde etkin olma, yazarken eğlenme, içerikte özgün olma gibi fırsatlar sunan yazma çalışmaları içinde yaratıcı yazma çalışmaları vardır.

Bir öğrencinin öğrenebileceği en önemli becerilerden biri olarak ifade edilen yaratıcı yazma (Arthur ve Zell, 1996'dan aktaran Melanlıoğlu ve Atalay, 2016: 700), öğrenenlerin duygu ve düşüncelerini özgün bir şekilde, hayal gücünü kullanarak özgürce kâğıda dökmesi, anlatmasıdır (Temizkan, 2011; Oral, 2014; Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2008). Yaratıcı yazma etkinliğinin temelini dış dünyadan elde edilen izlenimlerin farklı bir sunumla, diğer kişilerden farklı olarak ortaya konması oluşturur (Temizkan, 2014; Topçuoğlu Ünal ve Benzer, 2012). Yaratıcı yazmada normal değerleri zorlamaksızın alışılmışın dışına çıkmak, hayal gücünden yararlanarak herkesten farklı düşünceler ortaya koymak, özgünlüğü ve özgürlüğü yakalayabilmek, akıcı ve hoşlanarak yazmak, yazmaktan zevk almak, standartların dışına çıkmak gibi durumlar söz konusudur (Küçük, 2007; Maltepe, 2006). Bu bağlamda yaratıcı yazmanın amacının bireyin yazma ve üretmedeki yaratıcı yeteneklerini açığa çıkarmayı amaçlayan bir yazma yöntemi olduğu söylenebilir (Gündüz ve Şimşek, 2016: 229). Böylece yöntemin uygulanmasıyla öğrenenlerin "yazabileceklerine" dair inançlarını artırmak ve daha iyi "yazabilmelerini" sağlamak (Korkmaz, 2015: 122) amaçlanmaktadır.

Yaratıcı yazma sürecini, yazma sürecinden ayıran en önemli özelliklerden birisi Öztürk'ün (2007: 5) belirttiği gibi yaratıcı yazma sürecinde öğrenenlerin yazmaya başlamadan önce düşünme, düşündüklerini yazıya aktarma ve yazıya son hâlini verme aşamalarının bütünü içeriyor olmasıdır. Yaratıcı yazma sürecinde, ön yazma aşaması, yazmada harcanan zamanın yaklaşık olarak %80'ini kapsamaktadır ve yazma sürecinin en önemli aşamasıdır (Personke ve Johnson, 1987'den aktaran Öztürk, 2007: 6). Geleneksel yazma çalışmalarında ise öğrenenlerin yazmaya hazırlanma süreci ihmal edilmektedir. Hatta öğrenenlerden önceden belirlenmiş bir iletinin üzerine yazmalarının istenmesi, öğrenenlerin farklı, yaratıcı fikirler bulma, hayal gücünü kullanma gibi becerilerini kullanmalarını sınırlamaktadır. Aşıkcan ve Pilten (2016: 265), sınıf öğretmenlerinin yazma çalışmaları içerisinde hazırlık çalışmalarına çok fazla yer vermediklerini; öğretmenlerin sınıflarında gerçekleştirmiş oldukları hazırlık çalışmalarının tamamında çok büyük bir çoğunlukla kendi kararlarını uyguladıklarını, öğretmenlerin öğrencilerin bu süreçte etkin olmalarına izin vermediklerini bulgulamıştır. Oysa öğrenenlerin Temizkan ve Yalçınkaya'nın (2013: 85) da belirttiği gibi "dış dünyadan alınan gözlemlerin değerlendirilmesi, zihinde depolanan düşüncelerin beyin fırtınası ve işbirlikli çalışmayla ortaya çıkarılması, çağrışımlar yoluyla kelime ve kavramların keşfedilmesi" gibi yazma öncesi çalışmalara ihtiyaçları vardır.

Öğrenenler, ilköğretim yıllarında yazmaya karşı tutum geliştirdiklerinden ve tutum öğrenenin ileriki dönemlerindeki öğrenmelerini de olumlu ya da olumsuz etkileyeceğinden (Yıldız ve Kaman, 2016: 508) öğrenenlere yazmayı sevdirmek amacıyla öğretimde yaratıcı yazma çalışmalarına önem verilmesi gereklidir. Yazma sürecinde önemli olan öğrenenlerin "yazı yazmaya yönelik olumlu bir tutum içerisinde olmalarıdır" (Susar Kırmızı ve Beydemir, 2012: 322). İnsanın herhangi bir konu, nesne, durum, olay vb. karşısında sahip olduğu ön algılamaya biçimi olarak tanımlanabilen (Temizkan ve Sallabaş, 2009: 155) tutum, yazma konusunda, en genel anlamıyla yazmaya yönelik istekli olup olmamayı ifade etmektedir. Yazmaya yönelik olumlu tutum, öğrenenin yazma başarısını da destekleyen faktörlerden biri olmaktadır ve "yazma başarısını arttırmada oldukça etkilidir" (Bartscher, Lawler, Ramirez and Schinault, 2001'den aktaran Susar Kırmızı, 2009). Göçer'in (2014: 517) belirttiği gibi bireyin bir işte başarılı olmasında, o iş ya da etkinliğe olan bakış açısının, yaklaşımının doğrudan etkisi bulunmaktadır.

Yaratıcı yazma çalışmalarının öğrenenlerin derse ya da yazmaya yönelik tutumlarına ve yazma başarılarına etkisinin ne olduğuna yönelik çalışmalar araştırmacılar tarafından yapılmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır: Ak, 2011; Akkaya, 2011; Avcı, 2013; Bayat, 2014; Beydemir, 2010; Başkök, 2012; Bircan Manay, 2017; Demir, 2011; Erdoğan, 2012; İnal, 2006; Kapar Kuvanç, 2008; Korkmaz, 2015; Melanlıoğlu ve Atalay, 2016; Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016; Öztürk, 2007; Susar Kırmızı, 2015; Susar Kırmızı ve Beydemir, 2012; Temizkan, 2011; Tonyalı, 2010; Uzun, 2015. Bu araştırmalarda, yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik olumlu tutum geliştirmede ve yazma başarısını arttırmadaki etkisi vurgulanmaktadır. Bunun yanında yaratıcı yazma konusunda, öğrenenlere tutumları ve başarıları konusunda yardımcı olacak faktörlerden biri de öğretmenin kendisidir. Her ne kadar öğretimde yaratıcı yazma çalışmalarına yer verilmesi gereğinden söz ediliyor olsa da bu çalışmalarını gerçekleştirecek olanlar öğretmenlerdir. Maltepe'nin (2006: 638) belirttiği gibi "yaratıcı yazma etkinliklerinin en önemli amacı öğrencilerin sıkıcı, kendini tekrarlayan, monoton yazılar yazmak yerine özgün, akıcı, ilgi çekici bir şekilde duygu ve düşüncelerini ortaya koymalarını sağlamaktır. Bu amacı gerçekleştirmedeki en önemli görev öğretmene düşmektedir." Bu sebeple öğretmenlerin de yazmaya yönelik yeterlilik alguları, tutumları, başarıları ve bunlara yaratıcı yazmanın etkisinin ne olduğu incelenmelidir. Böylece öncelikle, öğretmenlerin yazmaya yönelik tutumunu değiştirmek, yeterlilik algısını ve başarısını geliştirmek öğrenenlere yardımcı olmak açısından önemlidir. Temizkan'ın (2010: 636) belirttiği gibi yaratıcı yazma etkinliklerinde öğretmenin en önemli rolünün öğrencilere rehberlik etmek ve onlarla birlikte yazma çalışmalarına katılmak olduğu düşünüldüğünde, bu önem daha iyi anlaşılmaktadır. Bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde, yaratıcı yazma tekniklerine, uygulamalarına ve yaratıcı yazma sürecine yönelik öğretmenlerin görüşlerini almaya yönelik yapılan

çalışmaların dışında, öğretmenlerle yaratıcı yazma çalışmalarının gerçekleştirildiği ve sonuçlarının incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Öğrencilerden önce öğretmenlerle çalışıyor olmak, öğrenenlere ulaşmak ve öğrenenleri geliştirmek için bir önemli ihtiyacı oluşturmaktadır.

Sözü edilen önem ve ihtiyaçtan yola çıkarak hazırlanan araştırmada, “Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algısına, tutumuna ve yaratıcı yazma başarısına etkisi nedir?” sorusundan hareketle yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazma konusundaki yeterlilik algısına, tutumuna ve başarısına etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında cevap aranan sorular şunlardır:

- Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algısına etkisi nedir?
- Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik tutumuna etkisi nedir?
- Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma başarısına etkisi nedir?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada deneysel desenlerden tek gruplu öntest-sontest deney deseni kullanılmıştır. Bu desende, deneklerin bağımlı değişkene yönelik ölçümleri uygulama öncesi ve sonrasında ön-test ve son-test olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016: 201).

Araştırmada kullanılan desenin görünümü bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 1: Araştırma Deseninin Görünümü

Ön-Test	Deneysel İşlem	Son-Test
Yazma Yeterliliği Algısı Anketi Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği Yazılı Ürün Elde Etme Sorusu	Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Uygulanması (30 saat)	Yazma Yeterliliği Algısı Anketi Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği Yazılı Ürün Elde Etme Sorusu

Araştırma kapsamında katılımcılarla öncelikle ön-test uygulaması gerçekleştirilmiştir. 30 saat süren yaratıcı yazma çalışmalarının ardından aynı veri toplama araçlarının son-test olarak uygulanmasıyla veri toplama süreci tamamlanmıştır.

2.2. Evren-Örneklem

Araştırma kapsamında yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmalarının uygulanması için öncelikle sınıf öğretmenlerinin başvuruları alınmıştır. Başvurular, internet sitesi aracılığıyla alınmıştır. Başvuru yapan öğretmenlerin daha önce yazma, yaratıcı yazma gibi konularda ve benzer konularda bir TÜBİTAK projesine katılmamış olmalarına dikkat edilmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen öğretmenlerin, yaratıcı yazma tekniklerine ihtiyaç duyuyor olmalarına da dikkat edilmiştir.

Başvurular esnasında çoğunluğun kadın öğretmenlerden oluştuğu fark edilmiş yine de özellikle erkek öğretmenler katılımcı olarak seçilmeye çalışılmıştır. Ancak erkek öğretmenlerin başvuru sayısı çok az olmuştur. Başvurular esnasında başvuruların çoğunlukla, atölye çalışmalarının düzenleneceği Sapanca ilçesine yakın yerlerden ve Marmara bölgesinden yapıldığı fark edilmiş ancak yine de bütün bölgelerden katılımcı seçilmeye çalışılmıştır. Başvuru yapan öğretmenlerden bazıları katılımcı olarak seçilmiş olsalar da daha sonra özel sebeplerle vazgeçtiklerini ya da başvurularını iptal ettiklerini belirtmişlerdir.

Bu durumlar göz önünde bulundurularak araştırma için 44 katılımcı belirlenmiştir. 44 katılımcının 12'si erkek, 32'si kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. 44 katılımcının görev yerleri Türkiye'nin 7 bölgesini kapsamaktadır: Marmara (18), İç Anadolu (8), Akdeniz (6), Güney Doğu (5),

Ege (3), Doğu Anadolu (2), Karadeniz (2). 44 katılımcının görev yerleri 21 farklı ili kapsamaktadır: Sakarya (8), İstanbul (7), Ankara (4), Şanlıurfa (3), Adana (2), Ağrı (2), Antalya (2), Kayseri (2), Kocaeli (2), Aksaray (1), Aydın (1), Batman (1), Denizli (1), Hatay (1), İzmir (1), Konya (1), Mardin (1), Mersin (1), Samsun (1), Tekirdağ (1), Trabzon (1).

Örnekleme yer alan öğretmenlerin mezuniyet durumları ve mesleki deneyimleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 2: Mezuniyet Durumuna ve Mesleki Deneyime Göre Örneklemin Betimlenmesi

Mezuniyet Durumu	Mesleki Deneyim					Toplam
	1-5 Yıl	6-10 Yıl	11-15 Yıl	16-20 Yıl	21 ve üzeri	
Eğitim Fakültesi	5	8	13	5	4	35
Fen Edebiyat	0	0	0	1	0	1
Lisansüstü	1	2	1	2	0	6
Diğer	0	0	0	0	2	2
Toplam	6	10	14	8	6	44

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun eğitim fakültesi mezunu olduğu ve çoğunluğun 11-15 yıl arasında mesleki deneyime sahip olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında, sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik kendi yeterliliklerini nasıl algıladıklarını ölçmek amacıyla “Yazma Yeterliliği Algısı Anketi”; öğretmenlerin yazmaya yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla “Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği” ve öğretmenlerin yaratıcı yazma başarılarını ölçmek amacıyla da “Yazılı Ürün Elde Etme Sorusu” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Ölçme araçlarına yönelik bilgiler aşağıdaki başlıklarda sunulmaktadır.

1. Yazma Yeterliliği Algısı Anketi

Sınıf öğretmenlerinin kendi yazma yeterliliklerini nasıl algıladıklarını değerlendirebilmek için araştırmacı tarafından oluşturulan anket, araştırma kapsamında gerçekleştirilecek olan yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmalarından önce ve sonra uygulanmış; böylelikle öğretmenlerin yazma yeterliliği algılarına yaratıcı yazma çalışmalarının etkisi incelenmiştir.

Ankette sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik heveslerini, sevgilerini, kaygılarını ve yazma becerilerini değerlendirmeleri için 4 madde verilmiştir. Anket maddeleri, “Yazma hevesinizi değerlendiriniz.”, “Yazma sevginizi değerlendiriniz.”, “Yazma kaygınızı değerlendiriniz.” ve “Yazma becerinizi değerlendiriniz.” şeklinde oluşturulmuş olup öğretmenlerden maddeleri 1’den 5’e kadar puanlamaları istenmiştir. 1 puan en düşük puan ve 5 puan en yüksek puan olarak kabul edilmiştir.

2. Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği

Yazmaya karşı öğretmenlerin tutum değişikliğini ölçmek amacıyla yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmalarından önce ön-test ve sonrasında son-test uygulanması ile yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlerin yazmaya karşı tutumlarındaki etkisi incelenmiştir.

Öğretmenlerin yazmaya karşı tutum değişikliğini ölçmek amacıyla, Temizkan ve Sallabaş (2009) tarafından geliştirilen 25 maddelik ve Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde oluşturulan “Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma kapsamında bu ölçeğin seçilmiş olmasının sebebi, ölçek maddelerinin araştırma için uygunluğunun yanı sıra, ilkökul ve ortaokul öğrencilerine yönelik geliştirilen çok sayıda ölçeğin aksine, bu ölçeğin öğretmen adayları için geliştirilmiş olup öğretmenlere hitap ediyor olmasıdır. Ölçeğin, alfa iç tutarlılık katsayısı ,8420 olarak tespit edilmiştir. Bu oran, ölçekteki maddelerin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Ölçeğin geçerliği ise faktör analizi ile tespit edilmiştir. Faktör analizi tekniklerinden KMO (Kaiser Meyer-Olkin) tekniği kullanılmıştır. Ölçeğin KMO (Kaiser-

Meyer-Olkin) değeri .81, Bartlett testi ise 1924,110 olarak hesaplanmıştır. Yapılan güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları sonunda ölçeğin uygulanabilir olduğu saptanmıştır (Temizkan ve Sallabaş, 2009: 159-160).

3. Yazılı Ürün Elde Etme Sorusu

Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma başarısına etkisini belirlemek için yaratıcı yazmaya yönelik gerçekleştirilen atölye çalışmalarından önce ve sonra Türkel'in (2011) benzer amaçla uyguladığı işlemler kullanılmıştır. Buna göre, öncelikle, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik ön başarılarını ölçmek amacıyla katılımcılara “Dünyaya yeniden gelseydim...” sorusunun yazılı olduğu bir form verilmiş ve katılımcılardan bu ifadenin kendilerine çağrıştırdıklarını, hayallerini anlatan serbest türde bir yazı yazmaları istenmiştir. Yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmalarının sonrasında da aynı soru sınıf öğretmenlerine yeniden verilmiş ve son test uygulaması olarak yeni bir metin oluşturmaları istenmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında, 26 Haziran-1 Temmuz 2018 tarihleri arasında Sakarya'nın Sapanca ilçesinde yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmaları düzenlenmiştir. Bu süreçte yaratıcı yazmaya yönelik toplam 15 atölye çalışması (30 saat) düzenlenmiştir. Atölye çalışmalarının ismi, kaynağı ve içeriği şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 3: Yaratıcı Yazmaya Yönelik Uygulanan Atölye Çalışmalarının İçeriği

Ad	Kaynak	Uyarlanan Atölye Çalışmasının Basamakları
Bir Ada Yaratıyorum	Ak (2011)	1. Katılımcılara nerede yaşadıklarının sorulması ve onlardan yaşadıkları şehri/mahalleyi betimlemelerinin istenmesi 2. Katılımcıların nasıl bir evde yaşadıklarının sorulması 3. Katılımcılara evde kimlerle yaşadıklarının sorulması 4. Katılımcılara evdeki boş vakitlerini nasıl geçirdiklerinin sorulması 5. Katılımcılara günlük yazıp yazmadıklarının sorulması 6. Katılımcılarla günlükün özellikleri hakkında konuşulması 7. Katılımcılara boş bir ada resminin yer aldığı bir resmin dağıtılması 8. Katılımcılardan bu boş adada yaşadıklarını hayal etmelerinin istenmesi ve nasıl bir ortamda kimlerle yaşadıklarının sorulması 9. Katılımcılardan hayallerini boya kalemleri yardımıyla adanın üzerinde resmetmelerinin istenmesi 10. Katılımcılardan bu boş adada bir gün geçirdiklerini hayal etmelerinin ve günün sonu geldiğinde bir gün boyunca neler yaptıklarını yazmalarının istenmesi 11. Katılımcıların ortaya koydukları günlüklerin sınıfta okunması 12. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması
Adım Adım Yazma		1. Katılımcılardan 1-2 sayfalık bir metin yazmalarının istenmesi 2. Yazma sürecinde istenilen konunun seçilebileceğinin söylenmesi 3. Yazma sürecinde kompozisyon bilgisine, imlâ ve yazım kurallarına dikkat edilmemesinin söylenmesi 4. Metinlerin ortaya konması 5. Metin ortaya koyma süreci (kolay, zor, eğlenceli, sıkıcı) hakkında konuşulması 6. Yazılan metinlerin katılımcılar arasında değiştirilmesi 7. Metinlerin giriş-gelişme-sonuç bölümlerinin bulunması 8. Giriş-gelişme-sonuç bölümü üzerine konuşulması 9. Metinlerin imlâ ve yazım kurallarının katılımcılar tarafından düzeltilmesi 10. İmlâ ve yazım kuralları hakkında konuşulması 11. Katılımcılardan yeniden bir metin ortaya koymalarının istenmesi? 12. Metinlerin değerlendirilmesi 13. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması

Ayakkabılar ve Şapkalar	Avcı (2013)	1. Sözlü anlatımın hayatımızdaki yeri üzerine konuşulması 2. Diyalogların hayatın içindeki yeri hakkında konuşulması 3. Araştırmacı tarafından katılımcılara birbirinden farklı on şapkanın ve ayakkabının gösterilmesi 4. Katılımcılardan ayakkabılardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazmalarının istenmesi 5. Katılımcıların betimlemelerini okuması, diğer katılımcıların dönütleriyle yazıların düzeltilmesi 6. Katılımcılardan şapkalardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazmalarının istenmesi 7. Katılımcıların betimlemelerini okuması, diğer katılımcıların dönütleriyle yazıların düzeltilmesi 8. Katılımcıların yarattıkları iki karakterin karşılaştıkları ve konuştukları sahnenin belirtilmesinin ve bu sahneden geçen bir diyalog metni yazmalarının istenmesi 9. Diyalogların okunması 10. Katılımcıların görüşlerinin alınması
Kelime-Kavram Havuzundan Seçerek Şiir Yazma	Korkmaz (2015)	1. Katılımcılara oyun oynamayı sevip sevmediklerinin sorulması 2. Katılımcılara en son ne zaman oyun oynadıklarının sorulması 3. Katılımcılara küçükken hangi tür oyunları oynamayı sevdiğilerinin sorulması 4. Katılımcılara “İsim Türetme” oyununu bilip bilmediklerinin sorulması ve oyunun hatırlatılması, kısaca birlikte oynanması 5. Katılımcılara “Sözcük Türetme” oyununun oynanacağını söylenmesi ancak sebebinin söylenmemesi 6. “Sözcük Türetme” oyunu kapsamında ilk katılımcının bir sözcük söylemesinin istenmesi ve ardından söylenen sözcüğün son harfiyle başlayan yeni bir sözcüğün diğer katılımcı tarafından söylenmesinin belirtilmesi 7. Sınıf tahtası dolana kadar tüm sözcüklerin tahtaya yazılması 8. Katılımcılara bu sözcüklere şiirlerde yer verilip verilmediğinin sorulması 9. Katılımcılarla şiir ve şiir bilgisi hakkında konuşulması 10. Katılımcılara tahtada gördükleri sözcükler arasından 5 sözcük seçmelerinin ve seçilen sözcüklerden bir şiir yazmalarının söylenmesi/Katılımcılardan 1 ile tahtada bulunan sözcük sayısı aralığında 5 sayı söylemelerinin istenmesi. Tahtadaki sözcüklerin karışık olarak eğitimci tarafından numaralandırılması ve söylenen sayıları işaret eden 5 sözcüğün belirlenmesi ve bu sözcükleri kullanarak bir şiir yazmalarının istenmesi 11. Katılımcıların şiirlerini sınıfta paylaşmaları 12. Katılımcıların etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşmaları
Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?	Korkmaz (2015)	1. Katılımcılara en çok hangi masalı, neden sevdiğilerinin sorulması 2. Katılımcılara sevilen masalların sonlarının nasıl bittiğinin sorulması 3. Masalların farklı sonlarla biteceğinin mümkün olup olmadığı sorulması 4. Katılımcılardan “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının anlatılmasının istenmesi 5. Anlatılan masalda gerçekleşen olayların anlatım sırasında sınıf tahtasına eğitimci tarafından not edilmesi 6. Masalın sonuna gelindiğinde, Kırmızı Başlıklı Kız ile Kurt’un karşılaştığı olayın tahtaya yazılması ve cümlelerin renkli kalemle işaretlenmesi 7. Katılımcılara “Eğer Kırmızı Başlıklı Kız olduğundan farklı olsaydı. Yani saf değil uyanık, zeki bir karakter olsaydı; Kurt’un kötü niyetini anlayarak buna göre hareket etseydi masal nasıl devam ederdi?” sorusunun yöneltilmesi 8. Katılımcılardan farklı bir son hayal etmelerinin ve bunu metne dökmelerinin istenmesi 9. Farklı bir sonla bitirilen metinlerin okunması 10. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması
Mektup Formları	Avcı (2013)	1. Katılımcılara en son ne zaman mektup yazdıklarının ve mektup aldıklarının sorulması 2. Mektubun özellikleri hakkında konuşulması 3. Katılımcıların mektup yazması için eğitimcinin yönergeleri vermesi 4. Yönergeler 5. Oluşturulan metinlerin sınıfta okunması 6. Katılımcıların etkinlikle ilgili düşüncelerinin alınması

Kayıp İnsan	Tonyalı (2010)	1. Katılımcılara gazete okuyup okumadıklarının, gazetede genellikle hangi haberlerin olduğunun sorulması 2. Katılımcılara bir gazetede okumayı sevdikleri bölümlerin hangi bölümler olduğunun sorulması 3. Katılımcılara gazetede kayıp ilanları hakkında ne düşündüklerinin sorulması 4. Katılımcılarla gazete haberlerinin ve kayıp ilanlarının özellikleri hakkında konuşulması 5. Eğitimcinin boş bir sandalyeyi sınıfın önüne koyarak sınıftaki katılımcılara ait olmayan bir isim kullanarak (örneğin Mehmet) o kişinin nerede olduğunu sorması 6. Katılımcıların sınıfta bu isimde bir kişinin olmadığını söylemesi 7. Eğitimcinin o kişiyi sormaya devam etmesi ve katılımcıların bu hayali kişinin varlığına ve kaybolduğuna inanması 8. Katılımcıların gruplar oluşturması ve bu kişinin nasıl görüldüğünü hayal etmelerinin ve bu hayali bir kâğıda/kartona çizmelerinin sağlanması 9. Katılımcıların resmin altına bu kişinin özelliklerini (kaç yaşında, saç ve göz rengi ne renk, üzerinde neler var, vb.) tanımlamalarının istenmesi 10. Eğitimcinin kayıp olan bu kişinin en son nerede görüldüğünü sorması ve katılımcıların hayal etmesini istemesi 11. Katılımcıların, kayıp kişinin özelliklerinin yanına ek bilgileri ekleyerek gazetede yayınlanacak bir kayıp ilanını kâğıt/karton üzerinde oluşturması 12. İlanların sınıfta gösterilmesi 13. Etkinlik hakkında katılımcıların görüşlerinin alınması
Penceremden Gördüklerim	Korkmaz (2015)	1. Katılımcıların huzurlu ve mutlu hissetmeleri için doğa sesleri içeren bir fon müziğinin açılması 2. Katılımcılara kendilerini en rahat, mutlu ve huzurlu hissettikleri yerin neresi olduğunun sorulması 3. Katılımcıların kendilerini en mutlu hissettikleri anla ilgili bir anısını anlatmasının istenmesi 4. Katılımcılarla anıt türünün özellikleri hakkında konuşulması 5. Dinledikleri fon müziği eşliğinde katılımcıların kendilerini ormanda bir kulübede olduklarını hayal etmelerinin söylenmesi 6. Katılımcılardan kulübenin, eşyaların özelliklerini, kendi kişisel ve fiziksel özelliklerini hayal etmelerinin istenmesi 7. Katılımcılardan kulübede yalnız olduklarını ve dinleniyor olduklarını düşünmelerinin istenmesi 8. Katılımcılara hayallerinde dinledikleri esnada kulübenin dışından bir ses duyduklarını ve pencereden dışarı bakmalarının istenmesi 9. Katılımcıların pencereden gördüklerini anı türünde yazmalarının istenmesi 10. Metinlerin katılımcılar tarafından okunması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması
Pencere Problemi: Şiir Yazma	Oral (2014)	1. Katılımcılara şiir okumayı sevip sevmediklerinin sorulması 2. Katılımcılara hangi tür şiirleri okuduklarının sorulması 3. Şiir yazmak konusunda katılımcıların düşüncelerinin alınması 4. Katılımcılara daha önce şiir yazıp yazmadıklarının sorulması 5. Katılımcılara iki aşamayı takip ederek şiir yazılacağına bilgisinin verilmesi 6. Katılımcılara birinci aşamanın anlatılması ve yönergelerin verilmesi 7. Yönergeler 8. Katılımcıların 5 kişilik gruplara ayrılmasının istenmesi 9. Katılımcıların bireysel olarak yazdıkları şiirlerin satırlarına numara vermesinin istenmesi 10. Katılımcıların şiirlerini dize dize kâğıtlarından kesmelerinin istenmesi 11. Katılımcıların aynı numaraları dizeleri bir araya getirmelerinin istenmesi 12. Katılımcıların aynı numaralı dizeleri düzenlemelerinin ve tüm dizeleri alt alta getirerek yani bir şiir meydana getirmelerinin istenmesi 13. Bitirilen şiirlerin sınıfta okunması 14. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması
Kim, Nerede, Ne Yapmış	Korkmaz (2015)	1. Katılımcılara kitap okumayı sevip sevmediklerinin sorulması 2. Katılımcılara hangi türde kitaplar okumayı sevdiğilerinin sorulması 3. Katılımcılara hikâye türünün özelliklerinin sorulması 4. Katılımcılardan alınan cevaplar doğrultusunda bir hikâyede bulunan “kişi, yer, zaman ve olay” unsurlarının sütunlar hâlinde sınıf tahtasına yazılması 5. Katılımcılardan sırasıyla her birinin seçtikleri bir sütuna hikâyede yer alabilecek bir madde yazmasının istenmesi (Bir hikâyede kim olabilir?) 6. Bütün katılımcıların hayal güçlerini kullanarak sınıf tahtasındaki sütunları doldurması 7. Sütunların doldurulmasının ardından tahtadaki maddelerin numaralandırılması 8. Sınıfın gruplara ayrılması 9. Her bir grubun her bir sütunda bulunan maddeler için kura çekerek yazacakları hikâyenin unsurlarını oluşturması 10. Grupların metinlerini tamamlaması ve metinlerin sınıfta okunması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması

Rehberli Portreler	Avcı (2013)	1. Katılımcılara hayatlarındaki sevdikleri kişilerin kim olduğunun ve bu kişileri neden sevdiklerinin sorulması 2. Katılımcılara hayatta en çok kızdıkları kişilerin kim olduğu ve niçin bu kişilere kızdıklarının sorulması 3. Eğitimcinin aşağıdaki yönergeleri sırasıyla sunması ve katılımcıların bir metin ortaya koyması 4. Yönergeler 5. Katılımcıların metinlerini okunması 6. Katılımcıların etkinlikle ilgili düşüncelerini dile getirmesi
Zincir	Top (2013)	1. Katılımcıların gruplara ayrılması (her grup aynı kendi içinde aynı şeyleri yapacaktır) 2. Her bir gruptaki kişi sayısı kadar farklı hikâyenin grupta yer alan katılımcılara dağıtılması (her hikâyenin konusu farklıdır) 3. Bir grupta yer alan ve her birinde farklı bir hikâyeye bulunan katılımcılara hikâyelerin giriş bölümlerini okumaları için bir iki dakika süre verilmesi 4. Katılımcılardan ellerindeki hikâyeleri devam ettirmelerinin istenmesi 5. Bunun için 3 dakika sürelerinin olduğunun ve süre bitiminde hikâyelerini kaldıkları yerde bırakmalarının söylenmesi 6. Sürenin sonunda tüm katılımcıların kağıdını grubunda yer alan bir sağındaki katılımcıya vermesinin söylenmesi 7. Kağıtlar bir sağa döndükten sonra katılımcılara aldıkları hikâyelere devam etmelerinin söylenmesi 8. Her katılımcı, ilk olarak kendi devam ettirdiği hikâyeyi tekrar alana kadar etkinliğe üçer dakikalık süreler halinde devam edilmesinin gereğinin belirtilmesi 9. Grup içindeki bir tur tamamlandıktan sonra her katılımcının kendi başladığı kağıdını alması 10. Her katılımcının kendi kağıdının sonuç bölümünü yazmasını söylenmesi 11. Grupça yazılan metinlerin okunması 12. Etkinlikle ilgili olarak katılımcıların görüşlerinin alınması
Özgün Karakterler	Öztürk (2007)	1. Katılımcılarla tahtada örnek bir karakter yaratma uygulamanın yapılması 2. Katılımcıların kâğıtlarını beş bölüme ayırması 3. Kağıtların bölümlerine sırayla; cinsiyet, fiziksel görünüş, kişilik, meslek, sevdiği uğraşların yazılması 4. Katılımcıların bu bölümleri kendi tercihlerine göre doldurması 5. Katılımcıların bu tablodan öykülerinde kullanacakları karakterlerin kişilik özelliklerini seçmesi 6. Katılımcılara düşüncelerini düzenlemeleri ve yazmaları için en az bir saat sürenin verilmesi 7. Bitirilen öykülerin sınıfta paylaşılması
Düşünce Kümeleri	Öztürk (2007)	1. Beyin fırtınası etkinliğinin ne olduğu ve beyin fırtınası yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiğiyle ilgili bilgi verilmesi 2. Beyin fırtınası etkinliğinin ön yazma çalışmalarında oldukça faydalı olacağı ifade edilmesi 3. Katılımcılarla birlikte seçilecek olan örneğin "Arkadaşlık" konusu hakkında beyin fırtınası çalışmasının yapılması 4. Düşünce kümelerinin nasıl oluşturulacağı hakkında ön bilgi verilmesi 5. Eğitimci tarafından örnek bir düşünce kümesinin oluşturulması 6. Bu düşünce kümesinin oluşturulma aşamasında katılımcıların sorularla yönlendirilmesi ve örneğin "Kış" hakkında örnek düşünce kümesi çalışmasının yapılması 7. Katılımcılardan, yaşantılarında meydana gelen önemli ve ilginç olan olaylardan beşer tane yazmalarının istenmesi 8. Bu önemli ve ilginç olaylardan birini seçmelerinin ve seçtikleri konuyla ilgili beyin fırtınası ve düşünce kümeleri oluşturmalarının istenmesi 9. Katılımcılardan yapmış oldukları beyin fırtınasından ve düşünce kümelerinden faydalanarak, düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir yazı yazmalarının istenmesi 10. Katılımcıların yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması
Özel Mülkiyet Tekniği (Yaratıcı Drama)	Peker (2015)	1. Yaratıcı drama ve özel mülkiyet tekniği ile ilgili bilgi verilmesi 2. Hazırlık ve ısınma çalışmaları ile katılımcıların mekâna ve çalışmaya hazırlanması 3. Katılımcılara atölye sürecinde ele alınacak kahramanlar ve mekân ön bilgisinin verilmesi 4. Öyküde geçen mekânın katılımcılar tarafından canlandırılması 5. Mekânda bulunan nesnelere kişileştirilmesi (Özel mülkiyet tekniği) 6. Öykü karakterlerinin küçük gruplar halinde katılımcılar tarafından canlandırılması 7. İpucu nesnelere aracılığı ile öyküye düğüm noktasının eklenmesi (Özel mülkiyet tekniği) 8. Yapılan canlandırmalardan yola çıkarak öykünün sonuca bağlanması ve canlandırılması 9. Katılımcılardan yapmış oldukları etkinliklerden, canlandırmalardan yola çıkarak düşüncelerini ve duygularını ifade edebilecekleri bir öykü yazmalarının istenmesi -öykünün mekândaki bir nesnenin gözünden yazılmasının istenmesi- 10. Dileyen katılımcıların yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması

Araştırma kapsamında, sınıf öğretmenleriyle öncelikle ön test uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Ön test uygulamasının ardından yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmaları başlamıştır. Atölye

çalışmaları alan uzmanları ve sınıf öğretmenleri tarafından verilmiştir. Her bir atölyede, uygulama basamaklarının ardından sınıf öğretmenleri ilgili çalışmaya yönelik bir metin ortaya koymuşlar ve diğer öğretmenlerle paylaşmışlardır. Yazma sürecine ve ürüne yönelik değerlendirmelerin ardından bir atölye çalışması tamamlanmıştır. Yaratıcı yazmaya yönelik 15 atölye çalışmasının (30 saat) ardından son test uygulamasıyla veri toplama süreci tamamlanmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında veriler iki ana aşamada analiz edilmiştir.

1. Yazma Yeterliliği Algısı Anketi ve Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği

Yaratıcı yazmaya yönelik atölye çalışmalarından önce yapılan ön-test uygulamasıyla ve sonra yapılan son-test uygulamasıyla sınıf öğretmenlerinden toplanan veriler SPSS 21 paket programına kaydedilmiştir. Yeterlilik algısı anketindeki ve tutum ölçeğindeki ters maddelerin işaretlenmesinin ardından, verilerin analizi için aritmetik ortalama, standart sapma ve (bağımlı örneklem) t-testi istatistik teknikleri uygulanmıştır. Yeterlilik algısı anketine ve tutum ölçeğine yönelik veriler arasındaki değişim bütün olarak ele alınmışken, içeriklerindeki maddelerin puanlarının ön-test ve son-test arasındaki farkı ve anlamlılığı da incelenmiştir.

2. Yazılı Ürün Elde Etme Sorusu

Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma başarısına etkisini belirlemek için yaratıcı yazmaya yönelik gerçekleştirilen atölye çalışmalarından önce ve sonra oluşturulan metinlerin değerlendirilmesinde Susar Kırmızı (2008) tarafından geliştirilen “Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)” kullanılmıştır. Bu formun geliştirilmesinde yaratıcı yazmayı destekleyici nitelikte olan ve öğretim programında yer alan kazanımlar ve yaratıcı yazma özellikleri göz önünde bulundurulmuştur. Alan uzmanlarının ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerine başvurularak hazırlanan formun ön uygulamasının yapılmasının ardından son şekli verilmiştir. Formun ön uygulamasının değerlendirme aşamasında ise araştırmacı ve farklı bir öğretim üyesinin yaptıkları puanlamanın formdaki ölçütler için tutarlılık katsayılarına bakılmıştır. Buna göre tutarlılık katsayısı birinci ölçüt için ,75, ikinci ölçüt için ,81, üçüncü ölçüt için ,67, dördüncü ölçüt için ,74, beşinci ölçüt için ,72, altıncı ölçüt için ,83 olarak saptanmıştır. Formda yer alan ve toplam 100 puanı veren değerlendirme ölçütleri şunlardır (Susar Kırmızı, 2008: 261):

1. ÖLÇÜT: Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi. (20 puan)
2. ÖLÇÜT: Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi. (20 puan)
3. ÖLÇÜT: Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması. (10 puan)
4. ÖLÇÜT: Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması. (10 puan)
5. ÖLÇÜT: Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması (20 puan)
6. ÖLÇÜT: Yazıya uygun bir başlık verilmesi (10 puan)

Sınıf öğretmenleri tarafından ön test ve son test uygulamaları ile ortaya konan metinler araştırmacı ve bir farklı öğretim üyesi tarafından puanlanmış ve puanlamaların ortalaması alınmıştır. Puanlar, SPSS 21 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin çözümlenmesi için aritmetik ortalama, standart sapma ve (bağımlı örneklem) t-testi istatistik teknikleri kullanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma verilerinden elde edilen verilere yönelik bulgular ve yorum alt problemlerle ilişkili olarak 3 başlık altında sunulmuştur.

3.1. Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Sınıf Öğretmenlerinin Yazmaya Yönelik Yeterlilik Algısına Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorum

Sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik kendi yeterliliklerini nasıl algıladıklarını ortaya koymak için ön-testten ve son-testten elde edilen verilerin aritmetik ortalamasına ve standart sapmasına bakılmış ve test ortalamaları arasındaki farkın önemli olup olmadığını anlamak için (bağımlı örneklem) t-testi uygulanmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algısına yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini ortaya koymak için yapılan çözümleme bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 4: Sınıf Öğretmenlerinin Yazmaya Yönelik Yeterliliğine İlişkin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Sınıf	Ön Test	44	3,335227	0,605073	43	-9,143138	0,000*
Öğretmenleri	Son Test	44	4,295455	0,464660			

* $p < 0,05$

Tablo 4'e göre, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik katıldıkları atölye çalışmalarının ardından uygulanan son-testten aldıkları puan ortalamasının ($\bar{x}=4,29$), yaratıcı yazma çalışmalarından önceki ön-test uygulamasından aldıkları puan ortalamasına ($\bar{x}=3,34$) göre arttığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ön-testleri ve son-testleri arasındaki bu farklılığın anlamlı olup olmadığını tespit etmek için yapılan çözümlemede, t değerinin ,05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir [$t(43)=-9,143$; $p < 0,05$]. Sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algılarında yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

Sınıf öğretmenlerinin yazma konusunda kendi yeterliliklerini nasıl algıladıklarını değerlendirmek için yapılan ankette yer alan maddelerin ayrı ayrı ön-test ve son-test uygulamasındaki puan değerleri de incelenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin yazma hevesine yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini belirlemek için yapılan çözümleme bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 5: Sınıf Öğretmenlerinin Yazma Hevesine İlişkin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	Ss	sd	t	p
Sınıf	Ön Test	44	3,818182	0,946787	43	-5,886996	0,000*
Öğretmenleri	Son Test	44	4,636364	0,532258			

* $p < 0,05$

Tablo 5'e göre, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik katıldıkları atölye çalışmalarının ardından uygulanan son-testten aldıkları puan ortalamasının ($\bar{x}=4,64$), yaratıcı yazma çalışmalarından önceki ön-test uygulamasından aldıkları puan ortalamasına ($\bar{x}=3,82$) göre arttığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ön-testleri ve son-testleri arasındaki bu farklılığın anlamlı olup olmadığını tespit etmek için yapılan çözümlemede, t değerinin ,05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir [$t(43)=-5,886$; $p < 0,05$]. Sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yazma hevesinde yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

Sınıf öğretmenlerinin yazma sevgisine yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini belirlemek için yapılan çözümleme bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 6: Sınıf Öğretmenlerinin Yazma Sevgisine ilişkin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Sınıf Öğretmenleri	Ön Test	44	3,886364	0,945391	43	-4,605597	0,000*
	Son Test	44	4,454545	0,588832			

* p<0,05

Tablo 6'ya göre, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik katıldıkları atölye çalışmalarının ardından uygulanan son-testten aldıkları puan ortalamasının ($\bar{x}=4,45$), yaratıcı yazma çalışmalarından önceki ön-test uygulamasından aldıkları puan ortalamasına ($\bar{x}=3,89$) göre arttığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ön-testleri ve son-testleri arasındaki bu farklılığın anlamlı olup olmadığını tespit etmek için yapılan çözümlemede, t değerinin ,05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir [t(43)=-4,605; p<0,05]. Sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yazma sevgisinde yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

Sınıf öğretmenlerinin yazma kaygısına yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini ortaya koymak için yapılan çözümleme bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 7: Sınıf Öğretmenlerinin Yazma Kaygısına ilişkin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Sınıf Öğretmenleri	Ön Test	44	2,727273	1,300512	43	-6,501439	0,000*
	Son Test	44	4,272727	0,924188			

* p<0,05

Tablo 7'ye göre, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik katıldıkları atölye çalışmalarının ardından uygulanan son-testten aldıkları puan ortalamasının ($\bar{x}=4,27$), yaratıcı yazma çalışmalarından önceki ön-test uygulamasından aldıkları puan ortalamasına ($\bar{x}=2,73$) göre arttığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ön-testleri ve son-testleri arasındaki bu farklılığın anlamlı olup olmadığını tespit etmek için yapılan çözümlemede, t değerinin ,05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir [t(43)=-6,501; p<0,05]. Sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yazma kaygısında yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

Sınıf öğretmenlerinin yazma becerisine yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini ortaya koymak için yapılan çözümleme bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 8: Sınıf Öğretmenlerinin Yazma Becerisine ilişkin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Sınıf Öğretmenleri	Ön Test	44	2,909091	0,772136	43	-5,986095	0,000*
	Son Test	44	3,818182	0,540143			

* p<0,05

Tablo 8'e göre, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik katıldıkları atölye çalışmalarının ardından uygulanan son-testten aldıkları puan ortalamasının ($\bar{x}=3,82$), yaratıcı yazma çalışmalarından önceki ön-test uygulamasından aldıkları puan ortalamasına ($\bar{x}=2,91$) göre arttığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ön-testleri ve son-testleri arasındaki bu farklılığın anlamlı olup olmadığını tespit etmek için yapılan çözümlemede, t değerinin ,05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir [t(43)=-5,986; p<0,05]. Sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yazma becerisinde yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

3.2. Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Sınıf Öğretmenlerinin Yazmaya Yönelik Tutumuna Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorum

Sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik tutumları için ön-testten ve son-testten elde edilen verilerin aritmetik ortalamasına ve standart sapmasına bakılmış ve test ortalamaları arasındaki farkın önemli olup olmadığını anlamak için (bağımlı değişken) t-testi uygulanmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik tutumuna yaratıcı yazma çalışmalarının etkisini ortaya koymak için yapılan çözümleme bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 9: Sınıf Öğretmenlerinin Yazmaya Yönelik Tutumuna İlişkin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Sınıf	Ön Test	44	3,6045	0,40703	43	-11,230	0,000*
Öğretmenleri	Son Test	44	4,2582	0,35699			

* $p < 0,05$

Tablo 9'a göre, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazmaya yönelik katıldıkları atölye çalışmalarının ardından uygulanan son-testten aldıkları puan ortalamasının ($\bar{x}=4,26$), yaratıcı yazma çalışmalarından önceki ön-test uygulamasından aldıkları puan ortalamasına ($\bar{x}=3,60$) göre arttığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ön-testleri ve son-testleri arasındaki bu farklılığın anlamlı olup olmadığını tespit etmek için yapılan çözümlemede, t değerinin ,05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir [$t(43)=-11,230$; $p < 0,05$]. Sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik tutumlarında yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

Tutum ölçeğinde yer alan maddelerin de ön-test ve son-test değerleri, yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlerin tutumu üzerinde hangi açılardan olumlu etki yaptığını anlamak açısından incelenebilir. Ölçekte yer alan bazı maddeler aynı zamanda, öğretmenlerin yazma yeterliliği algısı için kullanılan anket maddeleriyle ilişkilidir. Anket maddelerinin incelenmesi sonucunda, yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlerin yazma hevesinin ve sevgisinin artmasında, yazma kaygısının düşmesinde ve yazma becerilerinin gelişmesinde olumlu etki yaptığı bulgulanmıştır. Öğretmenlerin yazma hevesi, sevgisi, kaygısı ve yazma becerisi alanlarıyla ilişkili olan ve tutum ölçeğinde yer alan maddelerin t-testi sonuçları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 10: Anket Maddeleri ile İlişkili Olabilecek Ölçek Maddelerinin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Anket Maddeleri	Ölçek Maddeleri	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Yazma Hevesi	1. Yazma etkinliği ilgimi çeker.	Ön Test	44	4,068182	0,695	43	-5,192	0,000*
		Son Test	44	4,681818	0,47116			
	19. Yazı yazmayı gereksiz buluyorum.	Ön Test	44	4,227273	0,886	43	-4,367	0,000*
		Son Test	44	4,818182	0,39015			
17. Yazı yazmanın sıkıcı bir etkinlik olduğu kanısındayım.	Ön Test	44	3,954545	1,120	43	-4,424	0,000*	
	Son Test	44	4,750000	0,43802				
Yazma Sevgisi	2. İyi yazamadığım için yazı yazmayı sevmiyorum.	Ön Test	44	3,636364	1,059	43	-4,073	0,000*
		Son Test	44	4,272727	0,78839			
	5. Sürekli yazmaktan hoşlanırım.	Ön Test	44	2,91	1,197	43	-3,740	0,001*
		Son Test	44	3,6136	0,84126			
14. Her gün belli bir süre yazmak beni mutlu eder.	Ön Test	44	3,05	0,914	43	-7,790	0,000*	
	Son Test	44	4,2045	0,76492				
18. Yazı yazmaktan nefret ederim.	Ön Test	44	4,20	0,823	43	-5,636	0,000*	
	Son Test	44	4,8182	0,39015				
Yazma Kaygısı	16. Sıkıntılı anlarımda herhangi bir şeyler yazmak beni rahatlatır.	Ön Test	44	3,75	1,184	43	-3,644	0,001*
		Son Test	44	4,4091	0,84408			
Yazma Becerisi	6. İyi yazılar yazabileceğime inanıyorum.	Ön Test	44	3,43	0,695	43	-7,993	0,000*
		Son Test	44	4,4545	0,62708			

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin tutum ölçeğinde yer alan ve yukarıda belirtilen, araştırma kapsamında uygulanan bir diğer veri toplama aracı olan anket maddeleriyle ilişkili olabilecek maddeler incelendiğinde, öğretmenlerin yaratıcı yazma uygulamalarının ardından yapılan son-test puanlarının anlamlı olarak daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.3. Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Başarısına Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorum

Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma akademik başarılarında, yaratıcı yazmaya yönelik yapılan çalışmaların etkili olup olmadığını ortaya koymak amacıyla sınıf öğretmenlerinin araştırma kapsamında ön-test ve son-test uygulamalarıyla ortaya koydukları metinler, “Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri” formuna göre puanlanmıştır. Puanlar arasındaki aritmetik ortalama ve standart sapma incelenmiş; ön-test ve son-test arasındaki ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için (bağımlı örneklem) t-testi yapılmıştır. Elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 11: Sınıf Öğretmenlerinin “Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri” Formuna İlişkin Ön Test ve Son Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Grup	Test	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Sınıf Öğretmenleri	Ön Test	44	49,545455	14,699240	43	-10,879789	0,000*
	Son Test	44	77,840909	13,909915			

* p<0,05

Tablo 11'e göre, sınıf öğretmenlerinin son test ortalamalarının ($\bar{x}=77,84$), ön-test ortalamasından ($\bar{x}=49,55$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığına yönelik yapılan t-testi sonucuna göre iki ölçüm arasında anlamlı bir fark elde edilmiş olduğu görülmektedir [$t(43)=-10,879$; $p<0,05$]. Böylece, yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma akademik başarılarına olumlu yönde etkisi olduğu görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma akademik başarılarının yükselmesinin sebebi öğretmenlerin uygulama sonrasında ortaya koydukları metinlerde, yaratıcı yazmaya yönelik unsurları kullanabilmeleridir. Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma becerisi ile ilişkilendirilebilecek ölçek maddelerine verdikleri cevaplar da ön-test ve son-test puanları açısından incelenebilir. Yazma becerisi ve yaratıcı yazmayla ilişkilendirilebilecek ölçek maddelerinin ön-test ve son test puanlarına yönelik (bağımlı örneklem) t-testi sonuçları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 12: Yaratıcı Yazma İle İlişkili Olabilecek Ölçek Maddelerinin Ön-Test ve Son-Test Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Ölçek Maddeleri	Test	n	\bar{x}	Ss	sd	t	p
22. Yazma etkinliği kişinin zihinsel kapasitesini geliştirmektedir.	Ön Test	44	4,25	0,892	43	-4,422	0,000*
	Son Test	44	4,8636	0,34714			
23. Yazma etkinliği, kişinin hayal dünyasını zenginleştirir.	Ön Test	44	3,93	0,873	43	-6,809	0,000*
	Son Test	44	4,9091	0,29080			
24. Yazma etkinliği kişiye çok yönlü düşünme becerisi kazandırmaktadır.	Ön Test	44	4,18	0,896	43	-5,530	0,000*
	Son Test	44	4,9091	0,29080			
25. Yazma etkinliğinin kişinin analiz, sentez ve yorumlama becerisini geliştirdiğine inanıyorum.	Ön Test	44	4,34	0,834	43	-4,136	0,000*
	Son Test	44	4,8864	0,32104			

Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma akademik başarılarında yükselme olduğu gibi, yukarıdaki tabloda görülen yaratıcı yazma unsurlarını ortaya koyan ölçek maddelerinden öğretmenlerin aldıkları son-test ortalamalarının anlamlı olarak yükselmiş olduğu görülmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Öğrenenlerin yazmaya yönelik tutumlarının olumsuz olduğu, yazmayı sevmedikleri, yazarken sıkıldıkları konusundaki bulgular çalışmalarla ortaya konmaktadır. Bunda yazma sürecinde, biçime ve ürüne odaklanılmasının etkisi bulunmaktadır. Yıldız ve Kaman (2016: 518), 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin yazma tutumunun 5. ve 6. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğunu belirtmektedir. Bu sonuç, öğrenenlerin yazmayı olumsuz olarak deneyimledikçe yazmaya karşı olumsuz tutum geliştirdiğini göstermektedir.

Öğrenenlerin yazmaya karşı olumsuz tutumlarını ortadan kaldırmak, öğrenenleri yazmaya isteklendirmek ve yazmayı keyif alabilecekleri bir alışkanlık olarak görmelerini sağlamak için öğrenenlerin isteklendirilmesi gerekmektedir (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010: 205). Bu, öğrenenlerin yeterli bilgi, birikim ve deneyim kazanacakları hazırlık dönemi ve belirli bir yeterliğe ulaşmış öğrenenlerin etkili ve yaratıcı yazacakları dönem için yazma çalışmaları yapmakla mümkündür (Göçer, 2010: 183). Bu tür etkinliklerle, yazma süreci sıkıcı ve bunaltıcı bir süreç olmaktan çıkmaktadır (Dağtaş, 2012: 865). Süreç temelli yazma çalışmaları tüm bunlar için bir fırsat sunmaktadır ve Uzun'un (2015) belirttiği gibi bu çalışmalar, yazma sürecini de olumlu yönde etkilemektedir.

Sürece dayalı yazma yaklaşımının yazma başarısını olumlu yönde etkilediğine, öğrenenlerde dil kullanımına yönelik belirgin bir iyileşme gözlemlendiğine ve öğrenenlerde yazmaya yönelik olumsuz görüşleri azalttığına yönelik araştırma sonuçları bulunmaktadır (Bayat, 2014; Karatay, 2011; Ülper ve

Uzun, 2009; Yaylı, 2009). Süreç temelli yazma yaklaşımlarından biri yaratıcı yazma yaklaşımıdır. Yaratıcı yazma çalışmalarında, kendini tanıma, düşünerek karar verme, planlama ve bu planları eyleme dönüştürme sürecinin uygulamalarla yaşama geçirilmesi söz konusudur (Bağcı, 2011: 95).

Sınıf öğretmenlerinin sınıflarında yazma çalışmalarını uyguladıkları ancak sınıf öğretmenlerinin çoğunun süreç temelli yazma modellerinden haberdar olmadığı belirtilmektedir (Aşıkcan ve Pilten, 2016: 264-265). Ayrıca, öğretmenlerin yaratıcı yazma sürecine ilişkin de net bir bir bilgilerinin olmadığı araştırmalarda ortaya konmaktadır (Akkaya, 2014: 1493). Oysa, öğrenenlere ulaşmak, öğrenenlerin yazma becerilerini ve yazmaya yönelik tutumlarını geliştirmek için öğretmenlerin rehberliğine ihtiyaç vardır. Bu sebeple, öncelikle öğretmenlerin yazmaya yönelik bilgisi, becerisi, tutumu ölçülmeli ve geliştirilmelidir. Uygulama ve değerlendirme sürecinde yer alan öğretmenlerin genel olarak yazma ve özelde yaratıcı yazma konusunda yeterliliklerinin araştırılması gerekli ve önemlidir (Akkaya, 2014: 1490). Bu ihtiyaçla, çalışmada sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algılarını, tutumlarını ve yaratıcı yazma başarılarını ölçmek amaçlanmaktadır.

Çalışmadan elde edilen verilerde, sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algısında, yaratıcı yazma çalışmalarının olumlu etkisinin olduğu görülmektedir. Farklı çalışmalarda da yaratıcı yazma çalışmalarının öğrenenlerin yazma özyeterliliğinde ya da yazma özyeterlilik algısı üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Bircan Manay, 2017; Demir, 2011; Korkmaz, 2015; Melanlıoğlu ve Atalay, 2016; Top, 2013). Bircan Manay (2017: 55), yazma özyeterliliği yüksek bireylerin yazılı anlatım çalışmalarına daha istekli katıldıklarını belirtirken Demir (2011: 178) yazma özyeterliliği yüksek olan öğrenenlerin genellikle yaratıcı yazma becerilerinin de iyi olduğunu belirtmektedir.

Yaratıcı yazma çalışmaları sınıf öğretmenlerinin yazma konusunda heveslerinin artmasında etkili olmuştur. Yaylı'nın (2009) sürece dayalı yazma yaklaşımına yönelik çalışmasında da katılımcıların yazma çalışmalarının ardından daha istekli yazdıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yazma hevesi, çabası, isteği ile ilişkili olabilecek yazma eğilimine dair yapılmış araştırmaların sonuçları da bu sonuç ile karşılaştırılabilir. Avcı (2013), araştırmasında, yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrenenlerin yazma eğilimleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kişilerin bir davranışı gerçekleştirebileceklerine ilişkin kendilerine duydukları inanç ve davranışı yaptıklarında elde ettikleri beceriyle ilgili beklentileri davranışın gerçekleştirilmesinde etkilidir. Gerçekleştirilen davranışın sonucundan daha da önemli olan davranışın yapılabilirliğiyle ilgili olarak kişinin kendine güveni ve inancıdır (Dumanlı, 2014: 128). Araştırmada da, yazabildiğine yönelik farkındalığın artmasıyla ilişkili olarak öğretmenlerin yazma heveslerinin de artmış olduğu söylenebilir.

Yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlerin yazmayı sevmesinde olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Bircan Manay (2017: 56) da yaratıcı yazma tekniklerinin uygulanması aracılığıyla yazmaya karşı tutumun artmasıyla ilişkili olarak öğrenenlerin yazmayı sevmeye başladıklarını belirtmiştir. İnal'ın (2006: 206) çalışmasında da öğrenenler yazma öncesinde yaratıcı yazma tekniklerini kullanmışlar ve öğrenciler bununla ilgili olarak düşüncelerini belirtmişlerdir. Görüşlerin gruplanmasında görülen maddelerden biri de "hoşlanma (sevme, beğeni)" maddesidir.

Yaratıcı yazma çalışmaları, sınıf öğretmenlerinin yazma konusunda daha az kaygı duymasına yardımcı olmuştur. Öztürk (2007: 155) de araştırmasında, yazmayı zor bulan öğrenenlerin yaratıcı yazmaya yönelik uygulamalardan sonra yazmayı kolay buldukları, yazmaya karşı olan korkularını yendikleri ve zevk alarak yazdıkları sonuçlarına ulaşmıştır. İşeri ve Ünal (2012: 74), öğretmen adaylarının yazma kaygılarında yazma durumlarına göre anlamlı fark olduğunu saptamış ve yazma sıklığı arttıkça yazma kaygısının düştüğünü, yazma sıklığı azaldıkça yazma kaygısının arttığını belirtmiştir. Benzer şekilde, Karakaya ve Ülper (2011: 702) de ilköğretim yıllarında sınıf ve branş öğretmenlerinin yazma etkinliklerini yaptırma sıklığı arttıkça öğrencilerdeki kaygı düzeylerinin düştüğüne işaret etmektedir. Bayat'ın (2014: 1131) çalışması da sürece dayalı yazma yaklaşımının

yazma kaygısını istatistiksel olarak anlamlı ölçüde azalttığını ortaya koymuştur. Yazma sıklığı arttıkça ve Tiryaki'ye (2011: 139) göre başarı düzeyi yükseldikçe yazma kaygısı düşecektir. Yazmayı olumsuz yönde etkileyen durumların öğretim sürecinde azaltılmaya çalışılması gerekmektedir (Zorbaz, 2010: 2277).

Sınıf öğretmenleri, yaratıcı yazma çalışmalarına katıldıktan sonra yazma becerilerinin gelişmiş olduğunu belirtmişlerdir. Yaratıcı yazma çalışmalarının yazma becerisini olumlu yönde geliştirdiği (Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016: 1699) ve bu çalışmaların yazım ve noktalama gibi konularda olumlu etkisi olduğu farklı çalışmalarda da belirtilmektedir (Tonyalı, 2010). İnal (2006: 204), yaratıcı yazma tekniklerinin özellikle yazma öncesinde uygulanmasının “dilbilgisi, kâğıt düzeni, yazım kuralları, noktalama, kompozisyon düzeni ve gelişimi, kompozisyona odaklanma ve akıcılık düzeylerinde” yazı yazma becerisine olumlu katkıda bulunduğunu saptamıştır. Öztürk (2007) de araştırmasında yaratıcı yazma tekniklerinin yazıdaki orjinallik, düşünce akıcılığı, kelime seçimi, cümle yapısını geliştirme, metin organizasyonu, kendi üslubunu ortaya koyma ve duyguları iletme, dil bilgisi becerilerini geliştirme gibi konularda olumlu etkileri olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırma kapsamında, öğretmenlerin yazma yeterliliği algısının yanında yazmaya yönelik tutumları üzerinde yaratıcı yazma çalışmalarının etkisi incelenmiştir. Yaratıcı yazma çalışmaları sonucunda öğretmenlerin yazmaya yönelik tutumları olumlu yönde gelişmiştir. Araştırma kapsamında uygulanan yaratıcı yazma çalışmalarının ardından öğretmenlerin, yazma etkinliğinin ilgilerini çektiğine dair ilgili ölçek maddesinden aldıkları puanların anlamlı bir şekilde yükseldiği; yazmayı gereksiz ve sıkıcı bulma konusundaki ölçek maddelerinde belirttikleri fikirlerinde de olumlu yönde anlamlı bir değişiklik olduğu görülmüştür. Yaratıcı yazma çalışmalarının ardından öğretmenlerin iyi yazamadıkları için yazmayı sevmediklerine yönelik ilgili ölçek maddesinde belirttikleri fikirlerinin olumlu yönde anlamlı olarak değiştiği de görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin sürekli yazmaktan hoşlandıklarına ve her gün belli bir süre yazmaktan mutlu olduklarına dair ilgili ölçek maddesinden aldıkları puanlar, yaratıcı yazma uygulamaları sonrasında anlamlı olarak yükselmiştir. Öğretmenlerin, yazı yazmaktan nefret ettiklerine yönelik ilgili ölçek maddesinde belirttikleri fikirlerinin de uygulama sonrasında olumlu yönde anlamlı olarak değiştiği görülmektedir. Bunun yanında, uygulama sonrasında, öğretmenlerin sıkıntılı anlarında yazarak rahatladıklarına yönelik ilgili ölçek maddesinden aldıkları puanın da anlamlı bir şekilde yükselmiş olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenler, iyi yazı yazabileceklerine dair inançları olduğuna yönelik ilgili ölçek maddesinden uygulama sonrasında anlamlı olarak daha yüksek puan almışlardır.

Yaratıcı yazma çalışmalarının katılımcıların tutumunu olumlu yönde etkilediği farklı araştırmalarla da ortaya konmuştur (Ak, 2011; Bayat, 2016; Beydemir, 2010; Başkök, 2012; Bircan Manay, 2017; Erdoğan, 2012; İnal, 2006; Kapar Kuvanç, 2008; Korkmaz, 2015; Susar Kırmızı ve Beydemir, 2012; Öztürk, 2007; Top, 2013).

Araştırma kapsamında son olarak yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma başarısına etkisi incelenmiştir. Araştırmada, yaratıcı yazma çalışmaları sonucunda sınıf öğretmenlerinin ürettikleri metinlerden aldıkları puanlar anlamlı bir şekilde yükselmiştir. Bu artışın sebebi, öğretmenlerin uygulama sonrasında yazdıkları metinlerde hayal gücü, özgün ve farklı benzetmeler gibi yaratıcı yazmaya yönelik unsurların daha fazla bulunuyor olmasıdır. Sınıf öğretmenlerinin ürettikleri metinlerde görülen anlamlı ve olumlu değişim, öğretmenlerin bununla ilişkili olan ölçek maddelerinde de görülmektedir. Yaratıcı yazma çalışmalarının ardından sınıf öğretmenlerinin yazma etkinliğinin kişinin zihinsel kapasitesini, hayal dünyasını, çok yönlü düşünme becerisini ve analiz, sentez, yorumlama becerisini geliştirdiğine dair ilgili ölçek maddelerine verdikleri yanıtlardan aldıkları puanın da anlamlı olarak yükselmiş olduğu görülmektedir.

Yaratıcı yazma çalışmalarının, katılımcıların yazılı anlatım akademik başarılarına olumlu yönde etkisi olduğu sonucu farklı araştırmaların sonuçlarında da görülmektedir (Ak, 2011; Beydemir, 2010;

Erdoğan, 2012; İnal, 2006; Korkmaz, 2015; Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016; Susar Kırmızı, 2015; Öztürk, 2007; Temizkan, 2011; Top, 2013).

Araştırma kapsamında, yaratıcı yazma etkinliklerinin sınıf öğretmenlerinin yazma hevesine, yazma sevgisine, yazarken kaygı hissetmemesine, yazma becerisine, yazmaya yönelik tutumuna ve yaratıcı yazma başarısına olumlu etkilerinin olduğu görülmektedir. Başka bir deyişle, yaratıcı yazma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin yazmaya ve yaratıcı yazmaya yönelik bilişsel ve duyuşsal özellikleri üzerinde olumlu etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, okullarda öğrenenlerin yazma ve yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi için yapılacak çalışmalara öncelikle öğretmenlerden başlamak gerektiği söylenebilir. Öğretmenlerin yaratıcı yazma tekniklerini/etkinliklerini bilmesi, uygulaması öncelikle kendileri için önemlidir. Yazma hevesi olan, yazmayı seven, yazma kaygısı taşımayan ve yazma becerisine güvenen öğretmenlerin öğrencilere yaklaşımı daha olumlu olacaktır. Eğitim sisteminin eleştirilmesi, öğretimin eksikliklerinin dile getirilmesinin yerine öğretmenlere farklı bakış açıları sunmak, izleyebilecekleri farklı yollar göstermek öğrencilere ulaşmak açısından önem arz etmektedir. Her ne kadar yaratıcı yazma tekniklerinin öğrenciler üzerindeki olumlu etkisi üzerinde duruluyor olsa da öğretmenlere yaratıcı yazma tekniklerini anlatmak, deneyimlemelerini sağlamak onların da yaşayarak öğrenmelerine; etkinliklerin olumlu ve eksik kalan yerlerini fark etmelerine; kendi deneyimlerini farkında olarak öğrencilerine aktarmalarına yardımcı olacaktır. Bu anlamda öğretmenlere yönelik yapılacak yaratıcı yazma çalışmalarının oluşturulması ve desteklenmesi önemlidir.

KAYNAKÇA

- Ağca, H. (1999). *Yazılı anlatım*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Ak, E. (2011). *Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akkaya, N. (2011). İlköğretim 6. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 311-319.
- Akkaya, N. (2014). Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma sürecine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(4), 1487-1504.
- Aktaş, Ş., & Gündüz, O. (2004). *Yazılı ve sözlü anlatım kompozisyon sanatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Arı, G. (2010). Altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinin yazdığı hikâye edici metinlerin değerlendirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27, 43-75.
- Aşıkcan, M., & Pilten, G. (2016). Sınıf öğretmenlerinin yazılı anlatım çalışmalarının süreç temelli yazma modeli odaklı değerlendirilmesi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 255-276, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- Avcı, A. S. (2013). *Yaratıcı yazma etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin yazma eğilimleri ve yazma kaygılarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Bağcı, H. (2011). Yazılı anlatım ve unsurları. M. Özbay (Ed.) *Yazma eğitimi* (s. 85-124). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- Başkök, B. (2012). *İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinde uygulanan yaratıcı yazma çalışmalarının, öğrencilerin yaratıcılıklarına ve Türkçe dersine olan tutumlarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bayat, N. (2014). Sürece dayalı yazma yaklaşımının yazma başarısı ve kaygısı üstündeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(3), 1123-1141.
- Bayat, S. (2016). The effectiveness of the creative writing instruction program based on speaking activities. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 8(4), 617-628.
- Beydemir, A. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Bircan Manay, E. (2017). *Kelime ağı yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazmaya karşı tutumlarına ve yazma özyeterlilik algısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri (22. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Calp, M. (2013). Serbest ve yaratıcı yazma tekniğine göre oluşturulan kompozisyonların yazılı anlatımın niteliği ve puanlama tekniği açısından karşılaştırılması. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(9), 879-898, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- Dağtaş, A. (2012). Kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma tekniğinin öğrencilerin yazma becerilerine etkileri. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(3), 845-869, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- Demir, T. (2011). *İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlilik algısı ve başarı amaç yönelimi türleri ilişkisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dumanlı, M. (2014). *Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım öz yeterlilik inançlarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Erdoğan, Ö. (2012). *Süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının yazılı anlatım becerisine ve yazmaya ilişkin tutuma etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Göçer, A. (2010). Türkçe eğitiminde yazma eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 179-195.
- Göçer, A. (2014). Yazma Tutum Ölçeği'nin (YTÖ) Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 515-524.
- Gündüz, O., & Şimşek, T. (2016). *Anlatma teknikleri 2: Uygulamalı yazma eğitimi el kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- İnal, S. (2006). *Yabancı dil öğretimindeki hedeflerin gerçekleştirilmesinde "Clustering" yazılı anlatım tekniğinin öğrenci tutumu ve başarısı üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- İşeri, K., & Ünal, E. (2012). Türkçe öğretmen adaylarının yazma kaygı durumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 67-76.
- Kapar Kuvanç, E. B. (2008). *Yaratıcı yazma tekniklerinin öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutumlarına ve Türkçe dersindeki başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karakaya, İ., & Ülper, H. (2011). Yazma kaygısı ölçeğinin geliştirilmesi ve yazma kaygısının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 691-707.
- Karatay, H. (2011). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modelinin öğretmen adaylarının yazılı anlatım tutumlarını ve yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 1029-1047, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- Koçyiğit, B. K., & Sefer, G. D. (2005). *Süreç değerlendirme yaklaşımlarıyla yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma: Benim öykülerim*. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, Sabancı Üniversitesi, İstanbul.
- Korkmaz, G. (2015). *Yaratıcı yazma yönteminin 6. sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterlik algularına, yazmaya ilişkin tutumlarına ve yazma becerisi akademik başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Kurudayıoğlu, Ö., & Karadağ, Ö. (2010). İlköğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarının konu seçimleri açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 192-207.
- Küçük, S. (2007). *Yazılı anlatım ve yaratıcılık*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları.
- Maltepe, S. (2006). *Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Melanlıoğlu, D., & Atalay, T. D. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yazma öz yeterliklerinde yaratıcı yazma uygulamalarının etkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, 697-721.
- Memiş, A., Sever, E., & Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 1685-1702, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- Oral, G. (2014). *Yine yazı yazıyoruz (5. Basım)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Öztürk, E. (2007). *İlköğretim V. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Peker, Ş. (2015). *Yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Susar Kırmızı, F. (2008). Türkçe dersinde yaratıcı drama yönteminin yaratıcı yazma başarısına etkisi ve yazılı anlatım ürünlerinin değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 41(Özel Sayı), 251-275.

- Susar Kırmızı, F. (2009). Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemiyle yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 4(7), 51-68.
- Susar Kırmızı, F. (2015). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 93-115.
- Susar Kırmızı, F., & Beydemir, A. (2012). İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 13(3), 319-337.
- Şahin, A. (2016). Yaratıcı yazma. F. Susar Kırmızı (Ed.), *İlk ve ortaokullarda Türkçe öğretimi* (s. 273-308). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tekşan, K. (2013). *Yazma eğitimi*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Temizkan, M. (2010). Türkçe öğretiminde yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 27, 621-643.
- Temizkan, M. (2011). Yaratıcı yazma etkinliklerinin öykü yazma becerisi üzerindeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 919-940.
- Temizkan, M. (2014). *Yaratıcı yazma süreci (hikâye yazma)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Temizkan, M., & Sallabaş, E. (2009). Öğretmen adaylarının okuma ve yazmaya yönelik tutumlarının karşılaştırılması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(27), 155-176.
- Temizkan, M., & Yalçınkaya, M. (2013). İlköğretim 6. 7. 8. sınıf Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı yazma etkinliklerini uygulama durumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 70-91.
- Tiryaki, E. N. (2011). *Üniversite öğrencilerinin tartışmacı metin yazma becerileri ile yazma kaygısı ve eleştirel düşünme becerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Tonyalı, E. (2010). *Yaratıcı yazma uygulamalarının ilköğretim ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin yazma becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Top, F. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaratıcı yazma tekniklerinin kullanılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Topçuoğlu Ünal, F., & Sever, A. (2012). Yaratıcı yazmada müziğin etkisi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 2907-2918, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 461-472.
- Uzun, A. (2015). *Yaratıcı yazma etkinliklerinin Çinli öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe yazma becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Erzurum.
- Ülper, H., & Uzun, L. (2009). Bilişsel süreç modeline göre hazırlanan yazma öğretimi izlencesinin öğrenci başarısına etkisi. *İlköğretim Online*, 8(3), 651-665.
- Yaylı, D. (2009). Hizmet öncesi Türkçe öğretmenleri ile bir süreç yazma uygulaması. *XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Ege Üniversitesi, İzmir*.

-
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., & Yılmaz, Y. (2006). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Yıldız, M., & Kaman, Ş. (2016). İlköğretim (2-6.) sınıf öğrencilerinin okuma ve yazma tutumlarının incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2, 507-522.
- Zorbaz, K. Z. (2010). *İlköğretim okulu öğrencilerinin yazma kaygı ve tutukluğunun yazılı anlatım becerileriyle ilişkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.